

WELZIJN ALS REGISSEUR VAN DE SAMENWERKING

Welzijn Nieuwe Stijl? Dat is vooral proactief te werk gaan en samenwerken met zoveel mogelijk ketenpartners, aldus Herman Mittendorff, wethouder in de gemeente De Bilt. De gemeente is de trekker van de elf partijen die de handen ineenslaan voor het Wmo-vernieuwingsproject MENS, dat zich richt op het ontwikkelen van een infrastructuur voor wonen, welzijn en zorg. Welzijn Nieuwe Stijl in de praktijk.

Herman Mittendorff

'Leeftijd, gezondheidsproblemen of een andere beperking mogen geen beletsel vormen voor maatschappelijke participatie en integratie', stelt Herman Mittendorff. Als wethouder in De Bilt heeft hij onder meer Zorg, Welzijn en Maatschappelijke Ondersteuning in zijn portefeuille. 'Met MENS willen we ervoor zorgen dat iedereen prettig kan wonen in De Bilt, met de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. De ondersteuning is erop gericht om mensen, mits ze dat willen, zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Dat is prettiger voor de mensen en beperkt zorgkosten.'

Maatschappelijke opdracht

Het is op zijn minst opmerkelijk te noemen dat een gemeente zich inspant om de instroom in de zorg te beperken. De zorg wordt immers niet gefinancierd door de gemeente, en er is dan ook geen financiële prikkel om de instroom in te dammen. Sterker nog, met het creëren van extra voorzieningen en ondersteuning is de gemeente eerder meer dan minder geld kwijt. 'Ik

zie het als een maatschappelijke opdracht, in de geest van de Wmo', aldus Mittendorff. 'Het gaat erom dat we mensen helpen het leven te kunnen leiden waar zij zich prettig bij voelen. In verreweg de meeste gevallen is dat thuis, in de vertrouwde omgeving. Eenzaamheid en isolement, zeker bij ouderen, liggen op de loer. De Wmo is participatiewet, bedoeld om mensen mee te laten draaien en onderdeel uit te laten maken van onze samenleving. Daar hebben we bij het opzetten van het project MENS op ingezet.'

Proeftuinen

MENS is een veel omvattende aanpak, met veel deelprojecten. Om de aanpak goed te kunnen invoeren, is ervoor gekozen om te starten in twee wijken en kernen in de gemeente: De Bilt-west en de kern Maartensdijk. Uitgangspunt is een vraaggerichte aanpak waarbij wonen, welzijn en zorg integraal aangeboden worden. Dat aanbod geldt voor iedereen met een ondersteuningsbehoefte, ouderen maar ook mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking.

Patty van Ziel is wijkprojectleider MENS in de wijk De Bilt-west. Met haar welzijnsachtergrond is zij de aangewezen persoon om de samenwerking tussen de organisaties te stimuleren en verder te brengen. 'Dat is in mijn ogen gelijk de essentie van het welzijnswerk: het proces op gang brengen en houden, door partijen met elkaar te verbinden. Voorheen werd er nogal eens langs elkaar heen gewerkt. We hebben dus niet alleen nieuwe diensten ontwikkeld, maar vooral ook heel veel energie gestoken in het verbeteren van de samenwerking en de onderlinge afstemming. Daar heeft welzijnswerk bij uitstek verstand van. Of dat Welzijn Nieuwe Stijl is? Ik weet het niet, maar het is wel een hele belangrijke taak. Iemand moet de kar trekken en zorgen voor de smeerolie tussen de tandwielen. En die rol hebben wij dus.'

Erop af

Bij een gemeente als De Bilt denk je niet gelijk aan grootstedelijke problematiek en achterstandswijken. Maar de gemeente heeft zo zijn eigen knelpunten, die nauw samenhangen met de bevolkingsopbouw. Zo wonen er relatief veel ouderen, allemaal met een behoefte aan ondersteuning in meer of mindere mate. 'Er is hier nogal wat terughoudendheid in het vragen om hulp', weet Patty van Ziel. 'Die vraagverlegenheid heeft te maken met onbekendheid, maar ook met schaamte.'

Convenantpartners MENS De Bilt
Animo, Welzijn
Kwintes, GGZ
De Bilthuysen, Thuiszorg
Reinaerde, Zorg
Cordaan/Dijkckstate, Thuiszorg
SSW, Woningstichting
SWO De zes kernen, Welzijn ouderen
Beeuwkes, Thuiszorg
Gezondheidscentrum De Bilt, Eerstelijnszorg
Gemeente De Bilt
Provincie Utrecht

Voor veel mensen met een redelijk inkomen is het vanzelfsprekend om alles zelf te regelen. Het is 'not done' om hulp te vragen.' Daarom zijn er in de twee wijken adviseurs Wonen, Welzijn, Zorg aangesteld die de mensen thuis bezoeken. Zij gaan af op signalen die zij krijgen van wijkbewoners en zogenaamde 'ambassadeurs': vrijwilligers die fungeren als ogen en oren in de wijk. Daarnaast kunnen zij ook inspelen op signalen van de huisarts, de thuiszorg of de woningbouwvereniging. De adviseurs leggen verbindingen tussen organisaties en zorgen ervoor dat de burgers de ondersteuning krijgen die het mogelijk maakt om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Patty van Ziel geeft een voorbeeld: 'Soms zijn mensen niet in staat om zelf het onderhoud van hun huis te doen of om hulp hierbij in te kopen. We hebben nu contact met de sociale werkvoorziening. Hun medewerkers kunnen klusjes om en in huis doen en zo bijdragen aan de zelfstandigheid van ouderen. Daar komen soms duurzame contacten uit voort.'

Eén loket

Een ander deelproject in het kader van MENS is de komst van het servicecentrum, waarmee voor bewoners één loket is gecreëerd voor Wonen, Welzijn en Zorg in de eigen wijk. Het servicecentrum is in De Bilt-west gevestigd in het buurthuis. 'Met de start van MENS is er nadrukkelijk voor gekozen om niet weer een nieuwe organisatie op te tuigen', aldus Van Ziel. 'We doen niets nieuws, we doen het alleen beter en meer samenhangend dan voorheen. We stemmen de bestaande voorzieningen beter op elkaar af en werken onderling beter samen.'

Samenwerken

Die samenwerking is in De Bilt ook formeel bekrachtigd met een convenant dat door elf partijen is ondertekend (zie kader). Dat was voor Mittendorff een belangrijke mijlpaal. 'Daarmee is het proces dat we met elkaar hebben ingezet formeel bekrachtigd. Daar is een heel traject aan vooraf gegaan. De Wmo heeft ons als gemeente de mogelijkheid gegeven de regie te nemen en die hebben we gepakt. Maar je moet het wel samen doen. Ik heb in 2006 alle partijen bij elkaar gehaald. Gezamenlijk hebben we geconstateerd dat het anders moest en kon. Ketensamenwerking is essentieel om tot een integrale aanpak te komen. Daarvoor hebben we geldstromen bij elkaar moeten brengen en schotten weg moeten halen. Ik ben er trots op dat dat gelukt is, met commitment van alle partijen. De vraag van de bewoners staat nu echt centraal in de proefwijken. De gemeenteraad beslist volgend jaar of we verder gaan op de ingeslagen weg, ook in de andere wijken. Zorg en Welzijn zijn nu veel beter op elkaar afgestemd en sluiten beter aan op de behoefte van onze burgers. Welzijn heeft daarmee veel meer een steunende, activerende en ontwikkelende rol gekregen, ook als het gaat om de samenwerking tussen alle betrokken partijen. En ja, dat kun je best Welzijn Nieuwe Stijl noemen.'

Kijk op www.mensdebilt.nl voor meer informatie.